RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Kolárska ul. č. 6, 811 06 Bratislava

Rozhodnutie č. RL/21/2008
Správne konanie č.: 484-PgO/O-5569/2007

Bratislava dňa 08.04.2008
Doložka právoplatnosti:

Toto rozhodnutie sa stalo právoplatným dňom 15. 5. 2008
a vykonateľným dňom 15. 5. 2008
Rada pre vysielanie a retransmisiu
Dňa 22. 7. 2008 Podpis

-2-

Rozhodnutie

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada") ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.") postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 484-PgO/O-5569/2007, spoločnosť D.EXPRES, a.s.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

tým,

že dňa 01.10.2007 o cca 12:00 hod. odvysielal v programe *Infoexpres* príspevok informujúci o obvineniach R. Fica voči guvernérovi NBS z korupcie pri udeľovaní licencií dôchodkovým správcovským spoločnostiam , v ktorom došlo k nezabezpečeniu nestrannosti a objektívnosti,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.: „ *Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila. "*

Odôvodnenie

Podľa ustanovenia § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, stanovených § 64 až 67 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom na konanie podľa tohto zákona sa, v súlade s § 71 zákona č. 308/2000 Z. z., vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., s výnimkou

ustanovení § 49, § 53, § 54, § 56 až 68.

* * *

Dňa 18.12.2007 začala Rada po prerokovaní Správy o komparatívnom monitoringu spravodajstva rozhlasových staníc Rádio Slovensko, Rádio Expres, Rádio Okey, Rádio Viva (monitorovacie obdobie: 15.09.2007 – 15.10.2007) správne konanie voči spoločnosti D.EXPRES, a.s. (ďalej len „účastník konania") vo veci možného porušenia § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným nezabezpečením nestrannosti a objektívnosti v príspevku informujúcom o obvineniach R. Fica voči guvernérovi NBS z korupcie pri udeľovaní licencií dôchodkovým správcovským spoločnostiam odvysielanom v programe Infoexpres dňa 01.10.2007 o cca 12:00 hod.

Začatie správneho konania bolo účastníkovi konania dňa 03.01.2008 riadne oznámené a súčasne bol vyzvaný, aby v lehote do 15 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Stanovisko účastníka konania k oznámeniu o začatí správneho konania bolo Rade doručené dňa 18.01.2008. Na žiadosť účastníka konania sa v predmetnej veci dňa 08.04.2008 uskutočnilo ústne pojednávanie.

* * *

Prepis predmetného príspevku odvysielaného v programe INFOEXPRES zo dňa 01.10.2007 o cca. 12:00 hod. (program INFOEXPRES je spravodajský program).

Redaktor: *„Premiér Róbert Fico už nehľadá nepriateľov len medzi súkromnými firmami. Guvernéra Národnej banky, s ktorým sedí každý týždeň na rokovaní vlády, nepriamo obvinil z korupcie pri udeľovaní licencií dôchodkovým spoločnostiam".*

Redaktorka: *„Šéf Národnej banky Ivan Šramko viackrát poprel Ficove tvrdenia o tom, že 2. pilier je rizikový a DSS-ky sa podobajú nebankovým subjektom".*

Ivan Šramko, guvernér NBS: *"Ten systém je bezpečný, to znamená, že má mnoho spôsobov a kým sú garantované to, že nebudú sa akceptovať individuálne omyly v investovaní".*

Redaktorka: *„Zdá sa, že premiérovi pretiekol pohár trpezlivosti a Šramka obvinil z toho, že zodpovedal za rozdeľovanie licencií DSS-kám a preto k nim má bližší vzťah. Dodal, že sám sa môže vyjadrovať slobodne, pretože jeho nikto nepodplatil. Podľa analytikov však systém licencií vylučoval špekulácie. Dostal ju každý, kto splnil podmienky".*

Martin Chren, Nadácia F. A. Hayeka: *"Kritériá na udeľovanie licencií boli nastavované tak, aby ich mohli získať len renomované finančné inštitúcie".*

Redaktorka: *„Nie je to prvý prípad keď premiér ostro kritizuje tých, ktorí majú iný názor. Alexandra Dovalová, Rádio Expres".*

* * *

Podľa § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru. "*

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu, aby v procese aplikácie práva vymedzil ich obsah.

Hlavnými kritériami objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Účastník konania dňa 01.10.2007 o cca 12:00 hod. odvysielal v spravodajskom programe *Infoexpres* príspevok informujúci o obvineniach R. Fica voči guvernérovi NBS z korupcie pri udeľovaní licencií dôchodkovým správcovským spoločnostiam.

Účastník konania vo svojom písomnom vyjadrení k predmetu správneho konania okrem iného uviedol: *„Predmetný príspevok vychádzal z vyjadrení premiéra Roberta Fica na adresu dôchodkových správcovských spoločností, ktoré odzneli na niekoľkých tlačových besedách a následne aj z jeho komentárov na adresu Ivana Šramka odvysielaných v Sobotných dialógoch Slovenského rozhlasu z 29.9.* (...) *Tým, ako aj odznelo v príspevku Rádia Expres, guvernéra jasne nepriamo obvinil, čo je len pomenovaním faktu. Premiérova hovorkyňa bola nedostupná, aby sa k celej veci vyjadrila. K vecnej stránke, či mohlo dôjsť ku korupcii pri udeľovaní licencií DSS-kám, povedal svoj názor dlhoročný nezávislý expert na 2. pilier Martin Chren.*

Záverom si len dovoľujeme zdôrazniť, že spoločnosť D.EXPRES, a.s. ako vysielateľ a súčasne účastník správneho konania si uvedomuje opodstatnenosť a dôležitosť dodržiavania ust. zákona č. 308/2000 Z.z. v znení neskorších právnych predpisov a má za to, že odvysielaný príspevok bol objektívny, nestranný a z toho dôvodu žiada Radu pre vysielanie a retransmisiu, aby vzhľadom na vyššie uvedené zastavila správne konanie č. 484-PgO/O-5569/2007.“

Vyššie cit. argumentáciu účastníka konania Rada vyhodnotila ako neodôvodnenú a jeho návrh na zastavenie správneho konania ako neopodstatnený.

Ako je zrejmé z vyššie uvedeného prepisu, obsahovou dominantou predmetného príspevku boli informácie o protichodných názoroch predsedu vlády Roberta Fica a guvernéra NBS Ivana Šramka na bezpečnosť II. dôchodkového piliera v súvislosti s garanciou vkladov sporiteľov. K recipientom zároveň prenikla informácia, že predseda vlády nepriamo obvinil

guvernéra NBS z klientelizmu pri udeľovaní licencií dôchodkovým správcovským spoločnostiam.

V predmetnom príspevku dostali priestor na vyjadrenie k danej problematike guvernér NBS Ivan Šramko a Martin Chren z Nadácie F.A.Hayeka. Ivan Šramko sa vyjadril k bezpečnosti II. dôchodkového piliera a Ivan Chren k udeľovaniu licencií dôchodkovým správcovským spoločnostiam. Oba prezentované názory boli konfrontačné k postoju predsedu vlády, ktorý bol k tejto problematike tlmočený prostredníctvom redaktorov.

Kritický kontext príspevku voči predsedovi vlády umocnili najmä vyjadrenia redaktorov, cit: *„Premiér Robert Fico už nehľadá nepriateľov len medzi súkromnými firmami ; Zdá sa, že premiérovi pretiekol pohár trpezlivosti ; Nie je to prvý prípad keď premiér ostro kritizuje tých, ktorí majú iný názor“*. Citované vyjadrenia redaktorov je nutné považovať za komentatívne prvky, ktoré neboli v danom príspevku podložené relevantnými skutočnosťami. Redaktori uvedenými vyjadreniami subjektívne hodnotili konanie predsedu vlády v negatívnom kontexte.

Predsedovi vlády priestor na reakciu v rámci predmetného príspevku poskytnutý nebol. Argument účastníka konania obsiahnutý v jeho písomnom stanovisku, že *„premiérova hovorkyňa bola nedostupná“* nie je vo vzťahu k predmetu správneho konania právne relevantný, nakoľko táto skutočnosť nebola v predmetnom príspevku uvedená. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Rada pri výkone svojej pôsobnosti v oblasti obsahovej regulácie vysielania hodnotí výlučne skutočnosti, ktoré boli odvysielané. Rovnako Rada vyhodnotila aj argumentáciu účastníka konania odprezentovanú jeho zástupcami na ústnom pojednávaní, že cit: *„...v rámci predmetného príspevku umožnil vyjadriť sa všetkým dotknutým osobám. Účastník konania sa pokúsil o získanie vyjadrenia premiéra prostredníctvom jeho hovorkyne, avšak túto možnosť nevyužil.“*

Vzhľadom na vyššie uvedené Rada konštatovala, že príspevok **nespĺňal požiadavku nestrannosti**, ktorá zahŕňa aj povinnosť poskytnúť pri konfrontácii priestor na vyjadrenie obom stranám, vyváženosť a neutralitu.

Ďalší nedostatok vo vzťahu k dodržiavaniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. spočíva vo výskyte **neadekvátnych hodnotiacich komentárov** zo strany redaktorov, ktoré neboli oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Vychádzajúc z uvedeného Rada dospela k odôvodnenému záveru, že vyššie špecifikované nedostatky z kvalitatívneho, ako aj z kvantitatívneho hľadiska odôvodňujú nestrannosť a neobjektívnosť predmetného príspevku v miere, v akej to predpokladá zákonná dispozícia ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. Vzhľadom na túto skutočnosť sa účastník konania odvysielaním predmetného príspevku dopustil správneho deliktu, spočívajúceho v porušení ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt).
Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj Správneho poriadku, ustanovenia ktorých, pri preukazovaní, či došlo k správnemu deliktu, nevyžadujú dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona

objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, naplnením ktorých by sa bolo možné zodpovednosti za správny delikt zbaviť.
Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ust. § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. *„za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:*
a) upozornenie na porušenie zákona,
b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti,
d) pokutu".

Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. bolo možné uložiť tri druhy sankcie, a to:

a) upozornenie na porušenie zákona,
b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti.

Vyššie uvedené skutočnosti odôvodňujú záver, že boli naplnené zákonné predpoklady na uloženie sankcie – upozornenia na porušenie zákona, pričom Rada v tejto súvislosti zhodnotila, že takýto druh sankcie bude mať vo vzťahu k účastníkovi konania dostatočný výchovný efekt, na ktorý pri svojom rozhodovaní o druhu sankcie kládla dôraz. Z uvedených dôvodov Rada rozhodla tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e

Podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z.z. sa proti tomuto rozhodnutiu nemožno odvolať.
Rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 a nasl. OSP.

V zmysle § 52 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatné a vykonateľné oznámením účastníkovi konania.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:
1x účastník konania D.EXPRES, a.s.
2x Rada pre vysielanie a retransmisiu

Valéria Agócs
predsedníčka Rady
pre vysielanie a retransmisiu